

Denne side er redigeret af Poul Nielsen

FORNEM FORMIDLING Med "Nattehimmels poetik" markerer Peter Stein

Virtoust skrevet om det

AF SVEND SKRIVER

Peter Stein Larsen har i årevis beskæftiget sig indgående med lyrik. Han anmelder de nyeste danske digtsamlinger for Kristeligt Dagblad og har i utallige artikler og bøger skrevet om en bred vifte af lyrikere fra Adam Oehlenschläger over Emil Bønnelycke til Michael Strunge. I 2009 kulminerede hans faglige indsats med disputatsen "Drømme og dialoger: To poetiske traditioner omkring 2000". Sidste år tiltrådte han som professor på Aalborg Universitet.

Spændvidden i Stein Larsens analytiske vingefang leveres der solidt vidnesbyrd om i hans nye bog, "Nattehimmels poetik. Studier i moderne nordisk lyrik". Her går han i 12 kapitler i dybden med markante digtere som Tom Kristensen, Edith Södergran, Per Højholt, Michael Strunge og Tor Ulven.

Peter Stein Larsen angiver selv tre gennemgående træk eller principper for sin tilgang til digtene. For det første arbejder han konsekvent med at sammenholde den digter, han beskriver, med andre digtere. Eller rettere han sammenligner deres digte.

For det andet tilstræber Stein Larsen en åben og fleksibel begrebsbrug. Det betyder, at han undgår et akademisk skoleridt, selvom bogen tydeligvis er skrevet ind i en litteraturvidenskabelig kontekst. I stedet bruger han pragmatisk begreberne til at kaste lys over forfatterne og deres værker. Hans tilgang til litteraturvidenskaben er udogmatisk. Det er i enhver henseende befriende.

I sammenhæng hermed og ikke mindre væsentligt er det karakteristisk, at Stein Larsen for det tredje anskuer litteraturhistorien "som et åbent felt, hvor mange forskellige tendenser og

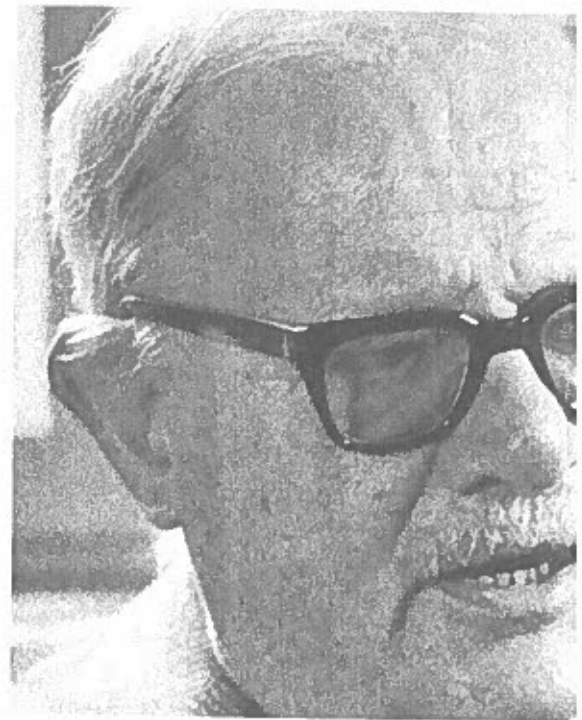
strømninger er til stede samtidig".

At Stein Larsen også er i stand til at efterleve sine principper i praksis, mærker man for eksempel i det helstøbte kapitel om svenske Edith Södergran og hendes indflydelse på Thorkild Bjørnvig, Gustaf Munch-Petersen og Tom Kristensen.

Det er fascinerende læsning. Stein Larsen opridses først udviklingen i Edith Södergrans forfatterskab fra længsel efter hengivelse og lysere himmelstrøg over nietscheanske inspirationer til et kristent tydningsunivers. Herfra dykker han ned i Södergrans digtning og viser, hvordan hun i de tre perioder arbejder med tre forskellige poetiske grundtyper, nemlig "det visionære længselsdigt", "det katalogiske ekspansionsdigt" og "det ekstatisk sammenligningsdigt".

Kommet så vidt genfinder Stein Larsen elementer af de tre digteriske grundtyper hos Thorkild Bjørnvig, Gustaf Munch-Petersen og Tom Kristensen og demonstrerer elegant, hvordan Södergran har inspireret tre af Danmarks mest markante lyrikere med sine smukke digte. Det er skarpt, velskrevet og overskueligt.

På samme måde glæder man sig over det fine kapitel om Tom Kristensen. Stein Larsen lægger ud med en kort karakteristik af centrale positioner i den hidtidige forskning i forfatterskabet og forklarer så, hvorfor hans kolleger har taget fejl, når de har hævdet, at Kristensens kunstneriske kilde tørrede ud efter hans unge år. Ifølge Stein Larsen finder man nemlig en "højere grad af indre nødvendighed" og et "mere komplekst sjæleligt udtryk" i den senere digtning. At det faktisk forholder sig sådan, tydeliggør Stein Larsen i sine virtuose læs-

▲ Tom Kristensen – en af de markante digtere i det 20. århundrede – Foto: Scanpix.

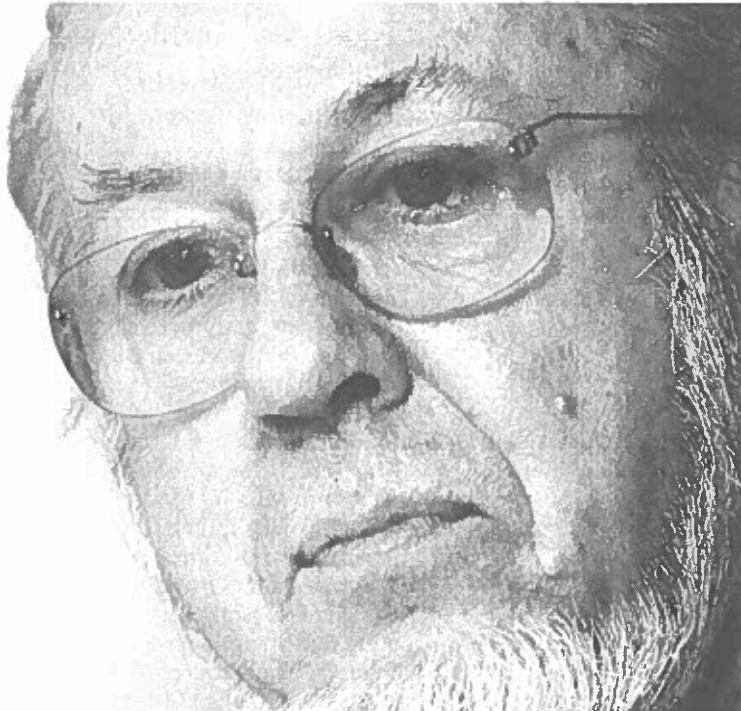
▲ Edith Södergran – en af de markante digtere i det 20. århundrede – Foto: Scanpix.

arsen sig som sin generations skarpeste og mest konsekvente læser af lyrik

20. århundredes lyrik

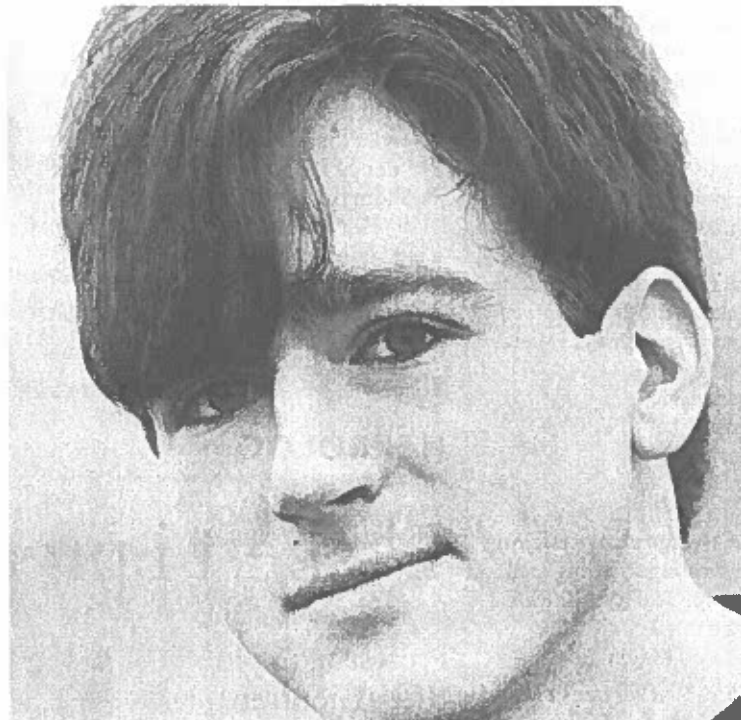
rhundrede.

▲ Per Højholt – en af de markante digtere i det 20. århundrede.
– Foto: Scanpix.

rhundrede.

▲ Michael Strunge – en af de markante digtere i det 20. århundrede.
– Foto: Scanpix.

ninger af blandt andet "Nat i Berlin 1922" (1927) og "Vestergade 1924" (1936).

Med "Nattehimmels poetik" markerer Peter Stein Larsen sig som sin generations skarpeste og mest konsekvente læser af lyrik. Han har med stor dygtighed indfriet sit mål om at trænge dybt ind i digternes lyriske verdener. "Nattehimmels poetik" fortjener et langt større publikum, end der formentlig bliver den til del. Næste skridt for Peter Stein Larsen kunne derfor være at omsætte sin viden i en pædagogisk sammenhæng til gavn for opvoksede generationer og deres lærere. Der er potentiale i Stein Larsens fine tilgang til lyrik til at skabe det værk, danske gymnasieelever orienterer sig efter, når de skal forstå den lyriske side af dansk litteratur.

Det ville også i en anden sammenhæng være spændende at høre Stein Larsens svar på det pædagogiske grundspørgsmål om, hvorfor vi hvert år præsenterer næsten hundredtusinder af elever i gymnasier og på HF for lyrik. Hvorfor er lyrikken så væsentlig, at vi skal undervise så mange elever i den? Og hvad får eleverne egentlig ud af det?

kultur@k.dk

Svend Skriver er adjunkt i litteraturpædagogik på Københavns Universitet og litteraturanmelder for Ekstra Bladet

◆ Peter Stein Larsen:
Nattehimmels poetik
– studier i moderne nordisk lyrik. 323 sider. 348 kroner. Forlaget Spring.